

Den Profetiska Slutstenen

Profeten Muhammad ﷺ sade: "Likheten mellan mig och de profeter som kom före mig är som en man som har byggt ett komplett och fulländat hus sånär som på en tegelsten. Människor som ser huset beundrar dess skönhet och säger: "Hur fulländat skulle inte huset bli om den sista stenen lades på plats!" Jag är den stenen, och jag är den siste bland Profeterna. [Återberättat av al-Bukhari, 4.734, 4.735]

En Teologisk, Språklig och Vetenskaplig Analys av Hadithen om Profeternas Byggnad

Inledning

Hadithen där Profeten Muhammad — ﷺ — liknar sig själv vid den sista tegelstenen i ett fulländat hus är en av de mest centrala texterna för förståelsen av *khatm al-nubuwwa*, profetskapets slutgiltighet. Den återfinns i *Sahih al-al-Bukhari* och betraktas som en av de mest autentiska och teologiskt betydelsefulla profetiska utsagorna. Genom en rik metaforik sammanfattar den islams syn på profeternas historiska kontinuitet, den profetiska uppenbarelsens gradvisa fullbordan och Muhammeds unika ställning som den sista sändebudet.

Denna artikel analyserar hadithen ur tre perspektiv:

1. **Teologisk innebörd**
2. **Språklig och retorisk analys**
3. **Klassisk tafsir och lärdas kommentarer**

1. Teologisk innebörd: Profetskapets fullbordan

Hadithens centrala budskap är att profetskapet är en sammanhängande kedja som kulminerar i Muhammeds mission. Metaforen med huset illustrerar tre teologiska principer:

1.1 Profeterna som en enhetlig helhet

Huset representerar den gudomliga vägledningen genom historien. Varje profet bidrar med en "tegelsten" — en del av den moraliska, rituella och trosmässiga struktur som Gud etablerar för mänskligheten. Detta överensstämmer med Koranens utsaga:

"Sannerligen, religionen hos Gud är islam" (3:19).

1.2 Muhammed som den slutliga länken

När Profeten säger: "*Jag är den stenen, och jag är den siste bland profeterna*" bekräftar han sin roll som *khatam al-nabiyyin* (33:40). Den sista stenen gör inte huset annorlunda i sin grund, men gör det komplett. Detta innebär:

- Ingen ny profet kommer efter honom.
- Hans budskap är universellt och tidlöst.
- Hans shari'a är den slutliga normativa ordningen.

1.3 Fulländning, inte förändring

Hadithen betonar att Muhammed inte ersätter tidigare profeter, utan fullbordar deras gemensamma uppdrag. Detta är centralt i sunnitisk teologi: profetskapet är kumulativt, inte konkurrerande.

2. Språklig och retorisk analys

Hadithen använder en kraftfull och pedagogisk liknelse (*tamthil*) som är typisk för profetisk retorik.

2.1 Metaforen med huset

Huset (*bayt*) symboliserar stabilitet, ordning och mänsklig civilisation. Att det är "komplett och fulländat" (*tamm, muhkam*) förstärker att den gudomliga vägledningen redan är perfekt i sin helhet.

2.2 Den saknade stenen

Den sista stenen (*labina*) är liten i fysisk storlek men avgörande för helheten. Retoriskt visar detta:

- Profetens ödmjukhet: han beskriver sig själv som en enda sten.
- Profetens storhet: utan denna sten är huset ofullständigt.

Det är en elegant balans mellan *tawadu'* (ödmjukhet) och *ta'zim* (upphöjande).

2.3 Publikens reaktion

Människorna i liknelsen säger: "*Hur fulländat skulle inte huset bli om den sista stenen lades på plats!*" Detta visar att mänskligheten intuitivt väntade på en slutlig profet, vilket korresponderar med:

- Abrahamitiska profetior
- Judisk och kristen messianism
- Arabernas förväntningar på en kommande profet

3. Klassisk tafsir och lärdas kommentarer

3.1 al-Tabari

Al-Tabari betonar att hadithen är ett bevis för att profetskapet är avslutat och att ingen ny uppenbarelse kommer efter Muhammed. Han framhåller att huset symboliserar *din Allah* genom historien.

3.2 al-Jalalayn

Jalalayn-kommentaren kopplar hadithen direkt till versen 33:40 och förklarar att den sista stenen är en metafor för att Muhammeds shari'a ersätter tidigare lagar och gör dem obsoleta.

3.3 Ibn Kathir

Ibn Kathir framhäver att hadithen visar både profetens särställning och hans kontinuitet med tidigare profeter. Han citerar flera liknande hadither

som förstärker temat om profetisk finalitet.

3.4 al-Sa'di

Al-Sa'di tolkar huset som en symbol för den gudomliga visdomens arkitektur. Han betonar att fulländningen av huset innebär fulländningen av Guds vägledning till mänskligheten.

3.5 Bernström (svensk kommentar)

Muhammad Knut Bernström lyfter fram att hadithen visar islams syn på religionens historiska utveckling: inte som en ny religion, utan som den slutliga formen av samma monoteistiska tradition.

3.6 Abdullah Yusuf Ali

Yusuf Ali betonar att hadithen illustrerar islams universella karaktär. Den sista stenen representerar inte bara slutet på profetskapet, utan också början på en global och tidlös gemenskap.

4. Vetenskaplig och religionshistorisk kontext

Ur ett akademiskt perspektiv kan hadithen analyseras i ljuset av:

4.1 Profetismens utveckling i Mellanöstern

Forskare noterar att profetiska traditioner i regionen ofta beskriver en sekvens av sändebud. Islam placerar sig i denna tradition men ger den en slutpunkt.

4.2 Metaforens pedagogiska funktion

Liknelser används i många religiösa traditioner för att förklara abstrakta teologiska idéer. Hadithen är ett exempel på hur komplexa begrepp — som uppenbarelsens finalitet — görs begripliga genom vardagliga bilder.

4.3 Sociologisk betydelse

Hadithen legitimerar den muslimska gemenskapens identitet som bärare av den slutliga uppenbarelsen, vilket har påverkat islams institutioner, rättssystem och självförståelse genom historien.

Slutsats

Hadithen om den sista tegelstenen är en av de mest koncentrerade och

kräftfulla sammanfattningarna av islams syn på profetskapets historia. Genom en enkel men djup metafor förenar den:

- teologisk doktrin
- språklig elegans
- historisk kontinuitet
- profetisk självförståelse

Den visar att Profeten Muhammad — ﷺ — inte är en isolerad figur, utan kulminationen av en lång kedja av gudomlig vägledning. Huset står kvar som en symbol för den fulländade religionen, och den sista stenen som tecknet på att uppenbarelsens arkitektur nu är komplett.

KORANEN & SUNNAH

- [Bönen gudomlig befallning](#)
- [Nationalismens Uppkomst i den Muslimska Världen](#)
- ['Awrah för män och kvinnor inom och utanför bön](#)
- [Bönen mellan befallning och uphöjelse](#)
- [Regeln om att be i Haram-kläder](#)
- [Att upphöja Allahs befallning är att be](#)
- [Förstå Koranen](#)
- [Lycka eller elände i nästa liv](#)
- [Frågor och svar angående ahl al-Kitabs Kött](#)
- [Rasism: Finns det en lösning?](#)